

P7_TA-PROV(2009)0023

Il-Każakistan : il-każ ta' Yevgeny Zhovtis

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Settembru 2009 dwar il-każ ta' Yevgeny Zhovtis fil-Każakistan

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-Każakistan u r-Repubbliki tal-Asja Ċentrali,
 - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-20 ta' Frar 2008 dwar Strategija tal-UE għall-Asja Ċentrali¹,
 - wara li kkunsidra l-Istrategija tal-Unjoni Ewropea għal-shubija ġdida mal-Asja Ċentrali li ġiet adottata mill-Kunsill Ewropew fit-23 ta' Ġunju 2007,
 - wara li kkunsidra d-Dokument ta' Strategija tal-Kummissjoni għall-Għajjnuna lill-Asja Ċentrali 2007-2013,
 - wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-għaxar laqgħa tal-Kunsill ta' Koperazzjoni UE-Każakistan ,
 - wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tat-tmien laqgħa tal-Kumitat ta' Koperazzjoni Parlamentari UE-Każakistan li saret fi Brussell fil-31 ta' Marzu 2008,
 - wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Shubija u ta' Koperazzjoni bejn il-KE u l-Każakistan ² li daħlet fis-seħħ fl-1 ta' Lulju 1999,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 122(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi r-relazzjonijiet u l-koperazzjoni bejn l-UE u r-Repubblika tal-Każakistan qegħdin jikbru kontinwament fil-livelli kollha; billi l-Każakistan għandu rwol kruċjali fir-rigward tal-istabilità u s-sigurtà tal-Asja Ċentrali kif ukoll tal-iżvilupp ekonomiku tar-reġjun kollu,
- B. billi fl-2010 l-Każakistan se jieħu f'idejh il-Presidenza tal-Organizzazzjoni għas-Sigurtà u l-Koperazzjoni fl-Ewropa (OSCE); billi dik il-pożizzjoni ser tagħti lill-pajjiż profil akbar u aktar responsabilità fl-oqsma tad-demokrazija u tad-drittijiet tal-bniedem; billi l-OSCE hegġet lill-Każakistan biex iżid ir-riformi demokratiċi qabel ma jieħu f'idejh il-presidenza,
- C. billi, minkejja dak il-kompitu internazzjonali importanti, matul ix-xhur li għaddew is-sitwazzjoni interna tal-Każakistan marret għall-agħar minhabba żjieda fir-restrizzjonijiet fuq il-mezzi ta' komunikazzjoni u għadd ta' prosekuzzjonijiet kontroversjali,
- D. billi fit-3 ta' Settembru 2009 Yevgeny Zhovtis, direttur tal-Bureau Internazzjonali tal-Każakistan għad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Istat tad-Dritt u difensur prominenti tad-drittijiet tal-bniedem, instab hati ta' qtil involontarju talli laqat u qatel persuna miexja fit-

¹ ĠU C 184 E, 6.8.2009, p. 49.

² ĠU L 196, 28.7.1999, p. 3.

triq bil-karozza tiegħu, fis-26 ta' Lulju 2009 u ngħata sentenza ta' erba' snin f'komunità penali,

- E. billi fis-27 ta' Lulju 2009 infethet l-investigazzjoni tal-pulizija u Yevgeny Zhovtis kien innominat bhala xhud; billi fit-28 ta' Lulju 2009, l-istatus tas-Sur Zhovtis fl-investigazzjoni nbidel għal dak ta' suspettat, iżda, bi ksur tal-liġi Każakija, it-tim legali tiegħu ma kienx infurmat dwar dan l-iżvilupp sal-14 ta' Awissu 2009,
- F. billi l-Uffiċċju tal-OSCE għall-Istituzzjonijiet Demokratiċi u d-Drittijiet tal-Bniedem iddikjara li 'proċeduri dubjuzi setgħu kisru d-dritt ta' Zhovtis għal proċess ġust kif iggarantit mill-konstituzzjoni tal-Każakistan , l-impenji tal-pajjiż fir-rigward tal-OSCE kif ukoll standards internazzjonali fundamentali',
- G. billi f'laqgħat tal-OSCE fl-imghoddi, Yevgeni Zhovtis kien ta dettalji dwar abbużi tad-drittijiet tal-bniedem fpajjiżu, li jqajmu dubji dwar kemm huwa floku li l-Każakistan jippresiedi organizzazzjoni ddedikata għall-harsien tal-prinċipji demokratiċi,
- H. billi, fl-imghoddi, tfissru preokkupazzjonijiet serji dwar il-proċessi u t-tfiġh il-habs sussegwenti ta' attivisti Każakin oħra għad-drittijiet tal-bniedem, fosthom Ramazan Yesergepov u Sergei Duvanov,
- I. billi f'Ġunju tal-2008 u mbagħad f'Mejju tal-2009, b'rabta mal-fatt li pajjiżu wasal biex jieħu f'idejha il-presidenza tal-OSCE, il-Ministru għall-Affarijiet Barranin tal-Każakistan , Marat Tahzin, wiegħed t-tishiħ u t-titjib tal-harsien tad-drittijiet tal-bniedem fil-Każakistan ,
- J. billi l-Artikolu 2 tal-Ftehim ta' Shubija u ta' Koperazzjoni bejn l-UE u l-Każakistan jirrikjedi li jintwera rispettu għad-demokrazija, il-prinċipji tal-liġi internazzjonali u d-drittijiet tal-bniedem,
 - 1. Filwaqt li ma jqajjimx dubji dwar l-indipendenza tas-sistema ġudizzjarja, li hija element ewlieni ta' kull demokrazija, jesprimi t-tħassib kbir tiegħu għall-mod li bih twettqet l-investigazzjoni dwar l-incident sfortunat tat-traffiku u l-proċess sussegwenti ta' Yevgeni Zhovtis, u jiġbed l-attenzjoni għal allegazzjonijiet li xhieda għad-difiża tas-Sur Zhovtis ma kinitx permessa matul il-proċess;
 - 2. Jistieden lill-awtoritajiet Każakin biex iwettqu minnufih u b'rispettu shiħ għat-trasparenza u l-istat tad-dritt investigazzjoni oħra shiħa u ġusta dwar iċ-ċirkustanzi marbuta mal-incident, kif ukoll biex janalizzaw kif xieraq il-kundanna u s-sentenza ta' Yevgeny Zhovtis;
 - 3. Ihegġeg lill-awtoritajiet Każakin biex jagħtu dettalji uffiċjali rigward il-każ ta' Yevgeny Zhovtis kif ukoll sabiex jiżguraw proċess ġust, inkluż id-dritt ta' appell skont il-liġi tal-Każakistan ;
 - 4. Jiġbed l-attenzjoni għar-riżervi qawwija mfissra minn organizzazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem dwar l-impenn veru tal-Gvern Każaki għall-progress meta fl-2007 l-OSCE habbret id-deċiżjoni li l-pajjiż jingħata l-presidenza tagħha, u jistenna li l-awtoritajiet Każakin jagħmlu kull sforz biex isir progress tangibbli fit-titjib tad-demokratizzazzjoni u d-drittijiet tal-bniedem qabel ma jieħdu l-presidenza tal-OSCE;

5. Jistieden lill-Kummissjoni, f'dan ir-rigward, biex iżżid l-ghajnuna tal-UE lill-Kazakistan u l-koperazzjoni mal-Kazakistan f'dawn l-oqsma, sabiex jippreparaw lill-Gvern Kazaki b'mod aħjar biex iwettaq dan il-kompitu internazzjonali importanti;
6. Ihegġegħ lill-Kunsill biex jiehu pożizzjoni soda u jqajjem din il-kwistjoni mal-awtoritajiet Kazakin u, b'mod partikulari, biex jittratta l-każ ta' Yevgeni Zhovtis fi hdan il-qafas tad-djalogu bejn l-UE u l-Kazakistan dwar id-drittijiet tal-bniedem, li t-tieni parti tiegħu huwa skedat għall-21 ta' Ottubru 2009, u l-laqgħa tal-Kunsill ta' Koperazzjoni UE-Kazakistan f'nofs ix-xahar ta' Novembru 2009;
7. Ihegġegħ lill-Kummissjoni biex issaħħah il-proġetti u l-programmi tagħha fil-Kazakistan fil-qafas tal-Istrument Ewropew għad-Demokrazija u d-Drittijiet tal-Bniedem (EIDHR);
8. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex iressaq din ir-risoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lis-Segretarju Generali tan-NU, lir-Rappreżentant Speċjali tal-UE għall-Asja Ċentrali, lill-Organizzazzjoni għas-Sigurtà u l-Koperazzjoni fl-Ewropa, lill-Kunsill tal-Ewropa kif ukoll lill-Parlament, lill-Gvern u lill-President tal-Kazakistan .